

BESLUT

2014-02-17

Dnr: 13/02629

SAKEN

Kulturnytt, P1, 2013-11-12, kl. 18.07, inslag om trafiken på internet; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

I inslaget, som handlade om en ny undersökning som visade att strömmad video på internet hade ökat, sa nyhetspresentatören följande.

Strömmad video står för över hälften av all nedladdad data på internet, i alla fall i USA. Företaget Sandvines senaste undersökning visar att Netflix har stått för strax över 30 procent av datatrafiken de senaste månaderna och Youtube för nästan 20 procent. Samtidigt minskar den illegala nedladdningen i USA – data som laddas ner med bittorrent-teknik har sjunkit från 5,9 till 4 procent av den totala datatrafiken jämfört med samma period i fjol. I Europa ser det dock annorlunda ut. Enligt Sandvines undersökning är det Youtube som dominerar här medan Netflix ju inte finns i alla europeiska länder. Här är också bittorrent-trafiken större än i USA med en andel på 10 procent.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att den så kallade bittorrent-tekniken kopplades samman med illegal nedladdning och det gav en bild av att tekniken i sig är olaglig och endast används vid olaglig fildelning. Enligt anmälaren utgör inslaget även ett ställningstagande för upphovsrättsindustrin som gärna kopplar samman bittorrent-tekniken med olaglig fildelning.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR), som har getts tillfälle att yttra sig över om inslaget överensstämmer med kravet på saklighet, anför i huvudsak följande.

Kulturnytt är Kulturredaktionens nyhetsprogram som sänds varje vardag i P1, P2 och P4. Det innehåller nyhetstelegram, kommentarer, recensioner, reportage, krönikor och debatt om det nationella och internationella kulturlivet. Förändrade konsumtionsmönster gällande digitalt distribuerat kultur- och nöjesutbud är ett självklart bevakningsområde för *Kulturnytt*. Mot bakgrund av den intensiva debatt som förts kring legala respektive illegala möjligheter att ta del av film, musik med mera de senaste åren har *Kulturnytt* publicerat en lång rad inslag som på olika sätt belyser ämnet. Eftersom många av programmets lyssnare är intresserade av dessa frågor rapporterar *Kulturnytt* om undersökningar som visar tendenser globalt och nationellt.

Det anmälda inslaget baserar sig på ett telegram från TT-Spektra om företagets Sandvines senaste undersökningsresultat. *Kulturnytt* återgav undersökningsresultatet så som det redovisades i telegrammet från TT. I radioinslaget ges lyssnarna i komprimerat format kortfattad information om de tendenser som undersökningen tar upp. Programbolaget har välgrundad anledning att anta att uppgifterna var korrekta, en bedömning som även gjorts av andra medieaktörer. TT Spektra är en välkänd nyhetsbyrå från vilken SR regelbundet köper nyhetsmaterial.

Angående anmälarens invändning att *Kulturnytt* gav en bild av att bittorrent-tekniken i sig är olaglig vill SR anför följande. Det som sades var att den illegala nedladdningen minskat i USA och därefter redovisades det totala antalet nedladdningar med bittorrent-teknik totalt. Tekniken är vanlig för spridning av större datafiler med exempelvis ljud och filmer. Metoden har fått uppmärksamhet i samband med delandet av upphovsrättsligt skyddat material via webbplatser som till exempel The Pirate Bay. I inslaget påstås inte att bittorrent-tekniken uteslutande används för illegala syften, det påstås inte heller att tekniken i sig är illegal. Det är dock rimligt att anta att även illegal nedladdning ingår i resultatet som nämndes. SR kan inte finna att det direkt eller indirekt påstås i inslaget att användning av bittorrent-teknik per definition enbart används för illegala syften.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (vid tidpunkten för sändningen enligt 6 § i sändningstillståndet och efter den 1 januari 2014 enligt 14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för program-

företaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SR ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Även om nyhetstelegrammets utformning kunde ge intrycket att bittorrent-tekniken används just vid illegal fildelning så konstaterar granskningsnämnden att det inte påstods i nyhetstelegrammet att tekniken uteslutande används vid sådan fildelning. Nämnden anser inte heller att tekniken i sig framställdes som olaglig. Inslaget strider därför inte mot kravet på saklighet. Nämnden kan heller inte finna att inslaget innebar ett ställningstagande för upphovrättsindustrin. Någon överträdelse av kravet på opartiskhet har därför inte skett.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Leif Hedman och Jan Holmberg efter föredragning av Tarek Touma.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Tarek Touma